

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21
szám. Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden
közlemény és levelezés

Bétyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előrefizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisors tér-
fogata . . . . . 12 fillér.
Többzsöri hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Képviselő-választás.

Nem országgyűlési képviselőről, — Rimaszombat város képviselőtestületének egy részéről száll az ének szájról-szájra . . . Mint a madár ágról-ágra, úgy száll már ez a nóta fél esztendő óta szájról-szájra, míg végre szerencsésen — leszállt, mint a madár le szokott szállni s azután megpihen.

Öreg emberek beszélnek, hogy sok évtizeden keresztül azt se tudták sokszor, hogy mikor van a képviselőtestületi tagok választása. Viseltes korú szavazat-vezető elnökök s deres haju bizalmi férfiak nyiltan vallják, hogy más esztendőben ezen aktusoknál vidáman adomáztak vagy ásitoztak. Mennyivel másképp volt most minden. De nem lehet rajta csodálkozni.

Anélkül, hogy hajlammal bírnánk a jeremiadák örökös kultiválása iránt. Rimaszombat város életének legutóbbi néhány esztendejét, ha őszinte érdeklődéssel megfigyeltük, szomoruan kellett konstatálnunk azt, hogy ez a város, mint igen sok más város is — beteg.

Alig néhány hónapra, hogy a munkában elaggott, elerőtlenedett öreg polgármester itt hagyott bennünket, — a nagy lelkierejű, de gyenge szervezetű utód, kitől annyi sok szépet és nagyot méltán várhattunk, szintén utánna ment és sokat, igen sokat elvitt magával. Elvitte szép reményeinket, hitünket, bizodalunkat és nagy várakozásainkat.

Azóta ismét sok idő mult el. S ha a város folyó ügyei elhalaszthatatlan elintézni való máról holnapra mégis kellő kötelességtudással intéztettek el s hiányt nem szenvedtek, elismerés illeti meg a hiányzó vezért pótló tisztviselők mellett azon önzetlen férfiakat, kik ezeket mindenkor támogatták.

De a kór tovább terjedt. A választott képviselők testületének fél oldalát gyenge szél érte. Kisorsolta felét az idő. Az elgyengült beteg ágya körül kétféle érzellemmel gyűltek össze a hozzátartozók. Egyik része azt várta, báresak felépülne újból a beteg; míg a másik rész az örökség kecségető reményében nem bánta volna, ha a pap feladta volna rá az utolsó kenetet.

Rég vártak erre a szellőre igen sokan. Pedig nem lehetett mondani, hogy a bekövetkezett tünetet a zsiros koszt, vagy tán a tüzes vörbősége idézte volna elő. Mértékletes életű s higgadt vérmérsékletű ember ez a mi városi képviselőtestületünk. Olyan, mint a legtöbb városé. Küzd a város érdekeiért a lehetőségig, hiven és kitartással, de csak addig megy, a meddig mehet. Lehetetlen dolgot bizó sem tud csinálni. S ha tán némelyek, kívülről nézve őt, keveslik is benne az energiát vagy a teremő erőt, azzal egy tagját se lehet meggyanúsítani, hogy a pótdót valami nagyon szeretné. Üres szalmaesplés most már szemére vetni a katona-, vasut- s más egyéb fájó kérdéseket; nem bizonyította még be senki, hogy a képviselő-testület volna ezekért a felelős. Az elhibázott dolgokat más is elhibázhatta volna s a mint a jövőbe senki bele nem lát, a multról se tudhatjuk, vajjon más képviselőtestület nem hibázta volna-e el az elhibázottakat még jobban.

De feltéve, hogy a polgárság független érzületéből ellenőrizhetetlen titkos szavazat többséggel megválasztott képviselőtestület még sem volna elég munkaerővel megáldva, hány, meg hány módja van egy agilis polgárnak arra, hogy a város érdekében, annak fejlődésére irányított eszméjét nyilvánosságra hozza. Soha se ismertük ezt a képviselőtestületet olyan szűkkeblűnek, hogy a kívülről jött eszmét csupa féltékenységből magáévá ne tette volna, ha az az ő felfogásával összetalálkozott.

Azt hisszük, sőt ma reggel már látjuk is,

hogy városunk szavazó közönségének feltűnő többsége is ilyen véleményeket táplál kebelében az őt képviselő tiszteletre méltó testület iránt.

Nem tehetünk róla, ha az elmúlt ősz politikai izgalmai különösen azoknál, kik sikertelen fáradozásaikon elkeseredtek, némi nyomot hagytak hátra. Nem vagyunk okai, ha egyesek ugyanazt a színű okulát felejtették az orrukon egész mostanáig, melyet októberben viseltek. Elég korán felemeltük intő szavunkat s eléggé igyekeztünk a kétféle kérdés közé felemelni egy olyan magas kőfalat, melyen nem lehet átnézni s melynek veszélyes a keresztülmászása. Hiába való igyekezet volt részünkről. A felzaklatott szenvedélyek még tartoztak maguknak egy tombolással s most már reméljük, hogy végleg ki is tombolták magukat.

A választás oly nagy érdeklődés mellett folyt le, a minőre Rimaszombat még nem emlékezik. A közönség részvétele a legszeleesebb körben felébresztetett s ébren is volt. Annál jobb, mivel ez által tiszta és világos képét láttuk a város közérzületének. Láthattak különösen azok, kiket a győzelem vagy bukás esélyei legközelebről érdekeltek. S ezeket most arra kérjük, nem a magunk, de a gyógyulás stádiumában lévő s igazán jobb sorsra méltó város érdekében, hogy lássák meg ezt igazán s tanuljanak belőle.

A város képviselőtestülete ime újra megalakult. E testület abban különbözik elődjétől, hogy tőle még több munkát, még nagyobb lelkesedést vár a közönség s a város érdeke. De különbözik abban is, hogy a bizalom ezuttal sokkal kiterjedtebb mérvben nyilvánult meg irányában, mint máskor. Mi hisszük, hogy ezt képviselőink is tudják és érzik s e hitünkben kérjük őket, hogy munkájukban erről soha meg ne feledkezzenek. Lebegjen szemük előtt a most irányukban fényesen megnyilatkozott polgártársi bizalomnak az az oldala, mely őket első sorban így kitüntette s az a másik oldala, mely tőlük, munkásságuktól oly sokat vár.

Mi bizalommal nézünk munkája elé s Istentől áldást kívánunk rá!

Sorozás.

A vármegyei „Hivatalos Ertesítő“ a sorozásra vonatkozólag a következő jelentést adja:

Kezdetét veszi a sorozás márczius hó 1-ső napján a következő sorrendben:

Utazik a bizottság márczius 1-én Rimaszombatba. Márczius hó 3-án soroz Rimaszombat r. t. város, mely állit I. korosztály 57, II. korosztály 20, III. korosztály 27=104 legényt. Polgári elnök az alispán, bizottsági tagok Molnár József és Institorisz Endre vármegyei bizottsági tagok, polgári orvos dr. Mesko Miklós vármegyei főorvos.

Márczius 4., 5., 6., 7-én soroz a rimaszombati főszolgabirói sorozó járás, mely állit I. korosztály 268, II. korosztály 184, III. korosztály 148=600 legényt. Polgári elnök Lukács Géza vármegyei főjegyző; bizalmi férfiak Fáy László és Farkas Zoltán vármegyei bizottsági tagok; polgári orvos dr. Mesko Miklós vármegyei főorvos.

Márczius 8., 10., 11. és 12-én soroz a rimaszécsi főszolgabirói sorozó járás, mely állit I. korosztály 348, II. korosztály 170, III. korosztály 140=658 legényt. Polgári elnök az alispán, bizalmi férfiak Madarassy Gyula és Hámos Aladár vármegyei bizottsági tagok; polgári orvos dr. Mesko Miklós vármegyei főorvos.

Márczius 13-án utazik a bizottság Tornallyára. Márczius 14., 15., 17., 18-án soroz a tornallyai főszolgabirói sorozó járás, mely állit I. korosztály 344, II. korosztály 152 III. korosztály 125=621 legényt. Polgári elnök Tornallyai Zoltán, bizalmi férfiak Szontagh Zoltán és Hámos Árpád vármegyei bizottsági tagok; polgári orvos dr. Mesko Miklós vármegyei főorvos.

Márczius hó 19-én utazik a bizottság Nagyrőczére. Márczius 20-án soroz Nagyrőcze r. t. város, mely állit I. korosztály 26, II. korosztály 8, III. korosztály 6=40 legényt. Polgári elnök Mihalik Dezső, bizalmi férfiak Szuhay Zsigmond és Dedinszky Gyula

vármegyei bizottsági tagok; polgári orvos dr. Hensch Géza vármegyei tb. főorvos.

Márczius 21-én utazik a bizottság Jolsvára.

Márczius 22-én soroz Jolsva r. t. város, mely állit I. korosztály 29, II. korosztály 10, III. korosztály 10=49 legényt. Polgári elnök Mihalik Dezső; bizalmi férfiak Neogrady Lajos és Czibur Imre vármegyei bizottsági tagok; polgári orvos dr. Hensch Géza vármegyei tb. főorvos.

Márczius 24., 26-án soroz a nagyrőczei járásbeli főszolgabirói sorozó járás, mely állit I. korosztály 174, II. korosztály 91, III. korosztály 108=373 legényt. Polgári elnök Mihalik Dezső, bizalmi férfiak Hisnyai Heinselmann Alfréd és Podhraczký Endre vármegyei bizottsági tagok; polgári orvos dr. Hensch Géza vármegyei tb. főorvos.

Márczius 2., 9., 16., 23., 25., 27., 28., 29., 30., 31-ik napjain a bizottság vásár- és ünnepnapok miatt nem működik.

Április 1-én utazik a bizottság Rozsnyóra.

Április 2-án soroz Rozsnyó r. t. város, mely állit I. korosztály 44, II. korosztály 20, III. korosztály 30=94 legényt. Polgári elnök az alispán; bizalmi férfiak Ónody Károly és dr. Hajcsy Sándor vármegyei bizottsági tagok; polgári orvos dr. Maurer Arthur vármegyei tb. főorvos.

Április 3., 4., 5-én soroz a rozsnyói főszolgabirói sorozó járás, mely állit I. korosztály 309, II. korosztály 194, III. korosztály 151=654 legényt. Polgári elnök az alispán, bizalmi férfiak Szontagh Andor és Spéczián Gusztáv vármegyei bizottsági tagok, polgári orvos dr. Maurer Arthur vármegyei tb. főorvos.

Április 6-án utazik a bizottság Dobsinára.

Április 7-én soroz Dobsina r. t. város, mely állit I. korosztály 60, II. korosztály 52, III. korosztály 32=144 legényt. Polgári elnök az alispán; bizalmi férfiak Gömör Gusztáv és Sárkány Kálmán vármegyei bizottsági tagok; polgári orvos dr. Mesko Miklós vármegyei főorvos.

Április 8. és 9-ik napjain utazik a bizottság Nándorvölgyre.

Április 10. és 12. napjain soroz a garamvölgyi főszolgabirói sorozó járás, mely állit I. korosztály 141, II. korosztály 70, III. korosztály 53=264 legényt. Polgári elnök az alispán; bizalmi férfiak Schréder Gyula és Hering Samu vármegyei bizottsági tagok; polgári orvos dr. Mesko Miklós vármegyei főorvos.

Az ujonezozás mindenütt az ujonezozási előmunkálatok tüzetes megvizsgálásával veendi kezdetét. Ezután következik az állítás a m. kir. honvédelmi minisztérium mult évi 66000. számú körrendelete értelmében; a midőn a bejelentett igényjogosultsága tekintetében a felszólalások is elintéztettek; megvizsgáltatnak a póttartalék és honvéd nyilvántartásból czimvesztés folytán állittatni rendelt hadkötelesek vagy ezeknek megvizsgálandó hozzátartozója és mindezek után bezáratik a sorozás s elkészittetik az állítás eredményét feltüntető kimutatás.

Az elnököknek történhető akadályoztatása esetére helyettes elnökül Rimaszombat r. t. városban és a rimaszécsi főszolgabirói járásban Lukács Géza vármegyei főjegyző, a rimaszombati főszolgabirói járásban Bornemisza László alispán, a tornallyai főszolgabirói járásba Szontagh Zoltán, Nagyrőczére és Jolsvára Podhraczký Endre, Rozsnyóra és Dobsinára Dénes Géza, Nándorvölgyre Schréder Gyula vármegyei bizottsági tagok küldetnek ki.

Járásbéli főszolgabirák és városi polgármesterek felhivatnak, tegyék meg az intézkedéseket arra nézve, hogy a felhívott hadkötelesek teljes számban, józan fővel, tisztán és rendszeren jelenjenek meg a sorozó bizottság előtt.

Rimaszombat, 1902. január hó 9-én.

Bornemisza, alispán.

A kisbirtokos és a kisbirtok hiteléről.

Lapunk egy távoli barátjától kapjuk e magyar gazdaközönségünket nagyon érdeklő fejtegetéseket, közérdeklő voltánál fogva ime közöljük:

A kisbirtokos és kisbirtok hitelét vagy kényelem szeretetből, vagy tudatlanságból, vagy felületes vizsgálódás eredményeképpen igen sokan összezavarják. A nagy közönséget e tekintetben nagyrészt a napilapok közgazdasági rovatvezetői befolyásolják s így elhitették azt, hogy e két fogalom ugyanegy. Ebből a téves hitből keletkeztek és keletkeznek aztán azok a zavaros fogalmak és óriási károk, melyeket ma már mindenki, a ki gondolkozik, nyugodtan megállapíthat.

Mikor az 1898. évi XXXIII. t.-cz. alapján az Országos Központi Hitelszövetkezetet megalakították, mindenki nagy reményekkel nézett elébe és azok, a kik ezt az alkotást úgy fogták fel, hogy azt a kisbirtokosok személyes hitele kielégítése forrásul alapították, nem is csalatkozhattak benne, mert erre a célra kitűnően be-

vált, fejlődésképes áldás jön a nyomába és tényleg házagpótló intézménynek bizonyult.

Egyetlen egy kifogást lehetne ez alapítás ellen tenni és ez az, hogy már ma is, mikor még csak 1500 hitelszövetkezet ügyeit kell a központban adminisztrálni, hitellel ellátni, a központi vezetés egy kissé nehézkes és lassú.

Ezen az állapoton, ha még ma nem is, de nemso-kára okvetetlen változtatni kell.

Csak hozzávetőleges kimutatást teszek és ki fog tűnni, hogy milyen óriási méretű munka földolgozása vár az Országos Központra.

Ma az 1500 szövetkezet mindenikére átlag számít-sunk csak 300 tagot, ez 450.000 tag; számítsunk, hogy ezek egyharmada hitelüggyel lép föl, — ez már 150.000 hitelügylet teljes lebonyolítása. Jóval nagyobb számban, mint Magyarország akármelyik pénzügyintézetének összes ügyei. Igaz, hogy az összeg nem mulja felül az ötven millió koronát, mert nagyrésze ezeknek apró kölcsön-ügylet és épen mert kis és nem kerek összegekről van szó, a kamat kiszámítása is sokkal nehezebb, mint egy nagy pénzügyintézeté.

Ilyen óriási munka-halmaz mellett méltánytalansá-got követne el mindenki, a ki az Országos Központi Hi-telszövetkezet eljárását gáncsolni vagy kisebbiteni akarná.

A fejlődés meghozza a föltétlenül szükséges de-centralizációt, hogy csakis a legfőbb vezetés maradjon meg a mai Országos Központ kezében.

A mikor ez majd bekövetkezik, meg lesz a kis gazdák hitelének kérdése hazánkban oldva olyan ideáli-san, hogy büszkén, bátran példányképpel mutathatjuk fel azt a szervezetet a művelt külföldnek is és hiszem, hogy e szervezetben nyújtott példát sokan fogják utánozni.

A kisbirtok hitelének kérdésében alig történt még valami. A mi történt, az is több kárt, mint hasznot oko-zott. A kisbirtok hitelének járadékszerűnek kell lennie és a járadék nem multhatja felül a kisbirtok évi jöve-dékét. Ha a kisbirtok méltányos hitelét uszorás kamatra vett pénzzel és nem járadékszerű kölcsönrel elégítik ki, a mint ma rendszerint történik, úgy az értelmesebb kis-birtokost, hogy földjét megtarthassa, rabló-gazdaságra kényszerítik, hogy a föld hozadéka az uszorás kamatot behozza. Ez azonban előbb-utóbb a föld kimerülésére vez-et és bár lassabb tempóban, de mégis a jómódu és jó-zanul gazdálkodó kisbirtokos kisbirtoka az adósságokba eluszik. Csak hogy ekkor már a hitelező is egy kiszarolt birtokhoz jut, melyet vagy megtart magának vagy hit-lelbe eladva becsap vele egy jóhiszemű adósság-mentes földmivest, a ki többi birtokának hozadékából törleszt-gei e terhes tartozást és ugyanabba a hinárba jut, ez már igazán önhibáján kívül — melyből elődje teljes va-gyoni romlása árán kimenekült.

Mondhatom, szép menekülés!

E fenti kép azonban a munkabíró, a föld hozadé-kát kiforszírozó földmives sorsát ábrázolja.

A hitellel banni nem tudó, ősei nyomán egyszerű eszközökkel gazdálkodó kisebb intelligenciájú kisbirtok-os kisbirtoka két-három év alatt már a hitelező kezé-ben van. Így kerül a földmives birtoka uszorás kézbe, így lesz a jó magyar parasztból elzüllött munkás, így nézzük mindnyájan összetett kézzel, hogy a talajt a föld-mives lába alól ki lehessen vonni és meg csodálkozunk, hogy ha az állam törvényei által támogatott módon kol-dusbotra juttatva, a vándorbotot veszik kezükbe és jobb hazát keresnek.

Nem vagyok pessimista, hanem optimista. Inkább szebbnek és jónak látok minden képet mint mások, de mint a ki hazarészünk több vidékét alaposan ismerem, nyugodtan állítom, hogy a mai elszegényedés és vagyoni romlás egyik legfőbb oka a mai hitelviszonyok mellett kifejlődött és lábrakapott kisbirtok hiteléből származik.

Utott a tizenkettedik óra! Most már vagy tenni kell valamit vagy összetett kézzel kell néznünk, hogy turbulens czellengők a városok széleit elfoglalják és a közbiztonságot veszélyeztessék. Támogatnunk kell a ki-fosztott és nyomorba jutott elemet kivándorlásában, avagy a megindult veszélyes irány elé gátat vetni és gyorsan, de nagyon gyorsan a hatályos orvoszerekkel előállni és a gyógyítást megkezdeni.

Az orvoság módjáról is akarok egy pár szót szólni.

A kisbirtokos hitelének fokozottabb mértékben leendő gyakorlására buzdítandó, az Országos Központi Hitelszövetkezet és esetleg a kormány vagy országgyűlés által felszólítandó, hogy fokozottabb mérvben alapon is hitelszövetkezeteket. Tegyen meg mindent és hasson oda, hogy még a legrejtettebb havasi faluban is a földmive-sek szövetkezeti érdekhálózatba lépjenek. Vegye igénybe e munkánál a felekezetek papjait és tanítóit, az állami és megyei tisztviselőket, a gazdasági egyleteket, a jobb indulatú földbirtokosokat és egyáltalán minden jobb gon-dolkodásu embert, minden egyletet, kulturintézményt, hogy a szövetkezeti érdekhálózat minél előbb teljesen kiépíttessék.

Jövesse, menessen, járasson szakértő tanítókat or-szágszerte; alapítsa a szövetkezeteket tömegesen; vegye kezelése alá az elzüllesnek indult nagy tömeget és mentse meg még hazánkban azt az értékes munkaerejét, a mi még ma megmenthető, mert csak akkor tett az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelességének mindenben ele-get, ha a munkát teljes erejével kezébe veszi és azt diadalra is viszi.

A kisbirtok hitelére még nincsen meg a megfe-lelő szervezetünk. Annak éppen olyan hajlékonynak, olyan kis egységnek részéről is hozzáférhetőnek kell lennie, mint az Országos Központi Hitelszövetkezetnek. A köl-csön nagyságának értéke relativ, a kölcsönkérő vagyoni viszonyaival áll arányban. Egy dús-gazdag birtokosnak egy pár százezer koronás kölcsön — nem nagy kölcsön; egy száz koronás kölcsön nekem szintén nem nagy köl-csön, de egy két-három holdas kisbirtokra egy száz ko-ronás kölcsön már elég nagy kölcsön.

Ugy kell tehát ezt a még nem lévő intézményt szervezni, hogy még száz koronás járadék-kölcsönöket is adhasson. És ugy kell ennek az intézménynek beren-dezve lennie, hogy szükség esetén összesen egy pár száz millió járadékot is bocsáthasson ki. Mert én nem a bank-ok adataiból, hanem a vidék eladósodottságából számí-tok és biztosan veszem, hogy több mint hatszázötven millió korona a kisbirtok azon terhe hazánkban, melyet járadék-adóssággá kell átalakítani.

Ilyen célra lenne fejlesztendő alapszabály módosi-tással, állami garanciával és támogatással az Országos Központi Hitelszövetkezet, már csak azért is, mert ennek az intézménynek a vidéki hitelszövetkezetek vezetőségé-ben meg volna a már eddig is ellenőrzött és vezetett gárdája és pedig sok ezer jóra való ember, a kiket ilyen célra jól felhasználhatna. És ezek naponkint csak sza-porodni fognak.

Hibás lépésnek tartanám, ha akármilyen okból a kis birtokos és a kisbirtok hitelének kielégítését két önálló, egymással szerves kapcsolatban nem lévő intéz-ményre bízánk.

Azt nem is tartom szükségesnek fejtegetni, hogy a kis birtok hitele, mert kockázattal nem jár, olcsóbb le-gyen valamivel mint a kisbirtokos hitele, mert ez utóbbi biztonsága a személy kvalitásától is függ.

Dr. Gidófalvy Gusztáv.

Városi képviselők választása.

Lezajlott f. hó 11-én a régóta várt képvise-lő választás, melyet a város néhány független-ségi érzelmű polgára részéről olyan készülődések, hónapok óta folyó rendszeres munkálatok előztek meg, úgy hogy a szervezkedés külső képe igazán komoly volt. Annak karakterizálása, hogy több meghatalmazótól — ezek maguk állítják — mi-képen szedték ki a megbízást még mult ősszel, az más lapra tartozik. De annyi bizonyos, hogy ilyen választás, az erők ilyen komoly összemé-rese városunkban még nem történt a városi kép-viselő választása alkalmával, és ennek oka nagy-résben az az eljárás volt, hogy a tuzók a párt-politikát ezen a téren is érvényesíteni akarták.

Ki volt mondva az elv, hogy a képviselő-testületbe a mostani választáskor csak független-ségi pártiak jöjjenek. És megalakult egy végre-hajtó-bizottság, mely hetenként ülésezett, tagjai megszállták a várost s a meghatalmazásokat be-szedték, néhányan a választás előtt korteskedtek, a választás napján pedig az ellenőrzés fásasztó feladatát végezték. A jelöltjeik nevét azonban a választás előtti napig senki sem tudta.

És mit tett a város értelmisége kebeléből alakult intézőség?

Azt, hogy a legutóbb tartott képviselőtestü-leti közgyűlés után egész nyíltan színt vallott: 30—35 ember előtt, felolvasta a jelöltek névsor-rát, s azt mindenki helyesléssel fogadta. A siker biztosítása érdekében aztán 3 nappal a választás előtt természetesen e részről is megindult az akezió.

A választás előzményeit és eredményét s azt a sok mindenféle érdekszálát, mely e választá-sokhoz fűződik, más alkalommal fogjuk méltatni. Most csak annak lefolyásáról emlékezünk meg s lehetetlen, hogy elismeréssel ne adózzunk Lu-kács Géza vármegyei főjegyző, választási elnök-nek, ki nehéz feladatát mindenki teljes megelé-gedésére a törvény értelmében tapintatosan ol-dotta meg. A szavazatszedő bizottság elnöke Farkas Zoltán volt, kinek valóban nehéz szerep jutott ez alkalommal, mert tulajdonképen itt volt a veszedelem.

Ő azonban törvényszerűen, a hol kellett szigoruan, de mégis tapintatosan és helyesen töltötte be tisztét, úgy, hogy elmondhatjuk, hogy a választás szép lefolyásában a két elnöknek igen sok érdemet kell tulajdonítani.

A választás előtt reggel 8 óráig vette át a meghatalmazásokat Lukács Géza elnök a vá-rosházán. Azután 9 $\frac{1}{2}$ óráig a meghatalmazásokat rendezték és ekkor vette kezdetét a szavazás Bizalmi férfiaként szerepeltek egyrészt: Bar-na Imre és dr. Kármán Aladár, másrészt En-gel Adolf és Náray J. A., jegyző volt Kom-lóssy István. A másik bizottságnál bizalmi fér-fiak voltak: Kovács József tanácsos és Cseh István, továbbá Kriston Szabó János és Soós Ferencz építész, jegyző volt Csapó Lajos.

A szavazás folyt délután 4 óráig szakadatlanul, természetesen szünetek is voltak és dél-után már csak szállingóztak a voksok. — 4 óra-kor az elnök berekesztette a szavazást s a vá-rosházán két jelentkezőt, kik 2 percczel 4 után jelentkeztek — elutasított.

A városházán a II. kerület szavazó helyiségében a legnagyobb rendben, minden zavaró incidens nélkül ért véget a szavazás s ekkor következett az összeszámlálás, s lehetett látni az eddig páratlanul álló nagy arányokat, amennyiben a jegyzékbe felvett 410 szavazat közül mintegy 15—20-an elhaltak vagy elköltöztek, 60 meghatal-mazás érvénytelenné vált, maradt tehát 330 szavazat s ebből 302 tényleg levokolt.

Az I. kerületben körülbelül ugyanígy áll az arány azzal a különbséggel, hogy ott csak mintegy 28 meg-hatalmazás vált érvénytelenné, de többen haltak el. Itt is 302 szavazat adatott be.

Mind a két helyen keresztül ment a városi közgyű-lés után tartott értekezleten felolvasott névjegyzék, s a függetlenségi párt jelöltjei közül rendes tagként az I. kerületben csakis Soós Gyula, a II. kerületben csakis dr. Zehery István jutottak be új tagokként, kiket azonban a másik párt is jelölt.

A második kerületben Lukács Géza elnök 7 óra után kihirdette az eredményt, mely szerint megválasztattak:

Barna Imre (193), Cseh István (140), Glauf Pál lelkész (195), dr. Kármán Aladár (180), Rábel Miklós (176), Törköly József (279), dr. Zehery István (277 uj).

Póttagok: Boczkó Dániel (182), Kishonthy József (180), Széplaky Lajos (163), Tomay Alajos (249).

Az eredmény kihirdetése után Lukács Géza elnök megköszönte a bizalmi férfiak támogatását s szép sza-vakkal méltatta az egész választás sima lefolyását. A választó közönség nevében Náray J. Albert mondott köszönetet az elnöknek a választás tapintatos, pártatlan és mintaszerű vezetéseért.

Az I. kerületben szintén példás rendben folyt le a szavazás, melyet Farkas Zoltán elnök pont 4 órakor be-rekesztett. Az eredményt este 1 $\frac{1}{2}$ 10-kor hirdette ki. Itt megválasztottak:

Rendes tagokként: Barányi Gusztáv (184), id. Csapó János (170), ifj. Csapó János (245), Soós Ferencz ács (286), Soós Ferencz timár (277), Soós Gyula (267 uj), Varga István (140 uj).

Póttagokként: Benyo Béla (159), Eszényi Gyula (258), Koreny Pál (269), Szabó István (142).

A jegyzőkönyvek megszerkesztése után a választási eljárás, mely elé hónapok óta nagy izgalommal tekintett a választó közönség, — az elnökök lelkes éltetésével ért véget, s most elérkezett az idő, a mikor arra kérjük új-ból polgártársainkat, hogy a közügyek intézésénél ne engedjék magukat soha a pártszervevények által elva-kittatni, hanem legyen egyszer már vége ennek, legyen békesség és egyetértés, melylyel szolgáljuk mindannyian a város érdekeit s vállvetett munkával karöltve dolgozzunk fáradhatatlanul a város felvirágoztatásán!

Buesu a bíróságtól.

A kir. törvényszék bírói karának egyik kiváló tagját: Medveczky Sándort, az igazságügyminiszter tudva-lévőleg kinevezte kir. közjegyzővé. Abból az alkalmából, hogy az új közjegyző bírói állását elhagyja, a bíróság a társadalom bevonásával f. hó 8-án közvácsorát rendezett, hogy azon bucsut vegyen derék tisztársától s új műkö-dési terére jó kívánságaival kísérje.

A bankett fényesen sikerült, ott láttuk társadalmunk színet-javát; mintegy 100-an vettek részt s az asztalfőn Kubinyi Aladár és Molnár József között foglalt helyet Medveczky Sándor.

Az első pohárköszöntőt Kubinyi Aladár törvény-széki elnök mondta. Szépen, már megszokott ékesszólá-sával méltatta a bíróságtól megvált férfiú érdemeit. Körül-belül ezeket mondotta:

„Tisztelt uraim! Az első hang ez ünnepélyen más nem lehet, mint a bucsú hangja; — ez a hang nem dissonans, de a húrnak mélyebb rezdülése! Ez ünnepély nem csak a bucsúnak de az örömnél is ünnepe; e két forrásból fakadó érzelem egyesül, — mint két folyam; — csak a torkolatnál látható és ismerhető fel a két kü-lön víztömeg.

Tisztelt uraim! Ugy érzem magamat, — mint az a művész érezheti, — a ki drága kövekből nagy gond-al egy szép mozaikot alkotott — és a mozaikból egy drága kö kieszik. Egy évtized együttes, harmonicus munkája szakad meg. Az a férfiú, a ki egészen a bí-rói pályára termett, s e téren helyét mindenütt megálta; aki a §-sok tömkelege között is, a midőn az ember a bíróval küzd, a bírói székekben mindig ember tudott ma-radni, — válik ki közülünk. Drága követ szerezni lehet, de olyat, mely a többiek összhangjában a réginek fényét, tüzét pótolni tudja, — nehezen. Pótolhatatlan ember nincsen, de ő utánna és helyette olyat kapni, a ki-ben az ő hiányát ne érezzük, felette nehéz lesz.

Kedves barátom! Új pályára mélyen érzett sajná-latunk, nagyra becsülésünk, s változatlan baráti érzel-meink kísérik. A drága kö mindig és mindenütt drága kö marad, mert belbecse abszolút. Szívem mélyéből ki-vánom, hogy ez a drága kö még nagyobb fényt árásson a közre! új pályád növelje bokros érdemeidet! Szívem mélyéből kívánom, hogy tégedet kedves családdal együtt a kegyelem Istene nagyon sokáig éltesen és min-den áldásával áldjon meg!

Nagy tetszéssel kísérték szavait, mire általános fi-gyelem között emelt szót dr. Mészáros István kir. ügyész, ki a Medveczky belső értékét megbecsülve, azt a kiváló ügybuzgalmat, szorgalmat és tapintatos modort méltatta, melylyel mindenkit lebilincsel. Molnár József az ügy-védi kar sajnálatát fejezi ki, hogy a bíróságtól megvált Medveczky, s szép szavakkal emlékezve meg az ő bírói működéséről, új állásához kitartást és minden jókat ki-ván. Viharos éljenzéssel fogadták a talpraesett s poetikus részletekben bővelkedő tósztot, mely után Medveczky Sándor emelkedett fel s nagy figyelem között mondta el pohárköszöntőjét.

Meghatva emel szót, s a hála érzetének ad kifeje-zést azok előtt, kik őt eddig megfutott pályáján szívesen támogatták. Egy hajó-tiszttel hasonlítja össze magát és pályafutását s visszaemlékezik, mint kezdte azt meg s mint haladt tovább biztosan kipróbált, kitűnő parancsnok vezérlete alatt megedzett, kiváló tisztekkel, lelkiismeretes jóindulatú matrózokkal. A parancsnok nemcsak vezér, de böles tanácsadó, igazi jó barát volt, a tisztársak pedig szeretettel körülvevő bajtársak, a matrózok pedig tiszt-jeiket szeretettel támogató munkatársak voltak. Most, mikor a harmadik útra tér, az igazságszolgáltatást elő-mozdító hajónak önálló vezetését veszi át s ezt az Is-tenbe és az emberekbe vetett bizalommal teszi s kijelenti, hogy ezen hajójának kormányja is a becsületes munka és tisztesség lesz. Végül megköszöni szép szavakkal a szere-tetnek ez estén való nyilvánítását a jelen voltak és család-jaik jólétére írti poharát.

Szavait lelkes éljenzés kísérte, mire Bornemisza László alispán lendületteljes tószit kíséretében emelt po-harat, hogy a becsületes munka emberét ünnepelje, ki nem egy téren volt a közügynek szép tehetséggel meg-áldott igaz, becsületes munkása. Az igaz érzés adja aj-kára a szót — ugymond — mikor azt kívánja, hogy a szép remények az új pályán megvalósuljanak; közzere-tet, közbecsülés és köztisztület övezze őt pályáján, hogy tovább is hasznos, becsületes munkása legyen a hazának! Viharos éljenzés kelt szavai nyomán, s ekkor Glauf Pál ág. ev. esperes szólalt fel s előrebocsátva, hogy ő min-denkiben az embert és a jó hazafit becsüli, de ma az egyház oszlopos férfiát ünnepli, ki az ág. ev. egyház regenerációjában tevékeny részt vett. Lelki örömét fejezi

ki efelett, hogy Medveczkyt, a jó magyar lutheranus hazafit ide kötötte új hivatása.

Végül *Aldorffer* István mondott kiválóan sikerült pohárköszöntőt. A baráti harmonikus érzésről és kollegiális bensőségről emlékszik meg, mely a távozó bíró kártaival egybefűzte s kívánja, hogy új pályájára vigye talizmánul az őszinte barátság érzetét, a szeretet és tiszteletet. Majd tréfás versét olvasta fel, mely élénk derűséget keltett a szép társaság körében. Már régen elmúlt éjfél, mikor a társaság eloszlott.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki egyenliten szíveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Uj apát. Véner Pál roznnyói kanonoknak, ki városunkban egykor mint káplán működött, ő felsége a a szent Benedekről nevezett tereskei czimzetes apátságot adományozta.

Kitüntetés. Koburg Kobáry Fülöp herceg Fehér Sámuel feleli állomásfőnöknek egy remek, gyémántokkal kirakott s a herceg monogramját ábrázoló méltú, kitüntetésé jeléül küldött.

Kinevezés. Vármegyénk főispánja kinevezte a *tiszolci* állami elemi iskola gondnokságának elnökévé *Basilides* János földbirtokost, rendes tagjaivá pedig *Botár* Gyula, *Lányi* Róbert gyári igazgatókat, *Kamm* Ede róm. kath. és *Hanesz* Sámuel ág. ev. lelkészeket, dr. *Schwarz* Márk orvost, *Setina* Jánost jegyzőt és *Ricz* Endre postafőnököt; — a *dobsinai* áll. népoktatási intézetek gondnokságába rendes tagul pedig *Halasi* Jenő községt. polg. leányiskolai igazgatót.

Egyházi előléptetés. Argalács Márk premontrai rendi kanonokot, ki vármegyénkben széles körű ismeretségnek örvendő jelenleg jászvári perjel, ő felsége nagyváradi prépostsággal tüntette ki.

Az udvari bálón, mely folyó hó 11-én Budán a kir. várpalotában zajlott le, vármegyénkben *Ivánkovich* János roznnyói megyés püspök, *Szentiványi* Árpád, a szabadelvűpárt alelnöke, *Fáy* István, *Serényi* Béla gróf és *Putnoky* Mór orsz. képviselő vettek részt.

Eljegyzés. Dalmay Kálmán rimaszombati m. kir. pénzügyi számtanácsos kedves leányát Arankát folyó hó 9-én jegyezte el *Telkes* Sándor a beregszászi állami főgimnázium rendes tanára. Üdvözljük az új jegyes párt.

Visszavont petíció. Gróf *Andrássy* Géza roznnyói képviselő megválasztása ellen beadott petíciót, mint értesülünk, visszavonták.

Halálozás. Babrek József 48-as honvéd meghalt Roznnyón. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Agyagipariskola Rimaszombaton. A m. kir. kereskedelemügyi miniszterium, a vármegye és Rimaszombat város közös aldozatkészségével szervezett „*állami agyagipar gyakorló műhely*” végre nemsokára megkezdte működését. Erre vall, hogy a három fentartó testület és a miskolci iparkamara részéről megbízott felügyelőbizottsági tagok folyó hó 8-án délelőtt a vármegyeház kistermében megtartották alakuló ülésüket. Az ülésen *Bornemisza* László alispán elnökölt s jelen volt *Órley* János ipartfelügyelő is. Felolvasták a kereskedelmi miniszter leiratát, mely szerint a felügyelőbizottságba a maga részéről *Józsa* Antal kir. tanfelügyelőt, *Szentpály* István iparkamarai titkárt és *Tóth* Béla építész nevezte ki. *Szentpály* ezuttal nem volt itt az ülésen, melyen jelen voltak még dr. *Fornéthy* Gyula vm. tb. főjegyző, *Molnár* József ügyvéd, *Hollósy* József asztalos, *Jaczkó* Pál városi mérnök és *Ethey* Frigyes gazdasági tanácsos. Alelnökké megválasztották dr. *Fornéthy* Gyulát, gondnokká *Tóth* Bélát és pénztárnokká *Ethey* Frigyeset. Hogy a tanműhely minél előbb megkezdhesse működését, az égető kemence házilag való sürgős elkészítésével *Tóth* Béla gondnokot megbízták. Elnöklő alispán javaslatára megkeresetik a vármegye törvényhatósága, hogy a tanműhelyt ezentul is részesítse erkölcsi és anyagi támogatásban. Ezzel az ülés véget ért. — Mint halljuk, a tanműhelybe ingyen ellátás mellett olyan 15—20 éves egyéneket vesznek fel, akik az agyagipari teendőknél, cserépedény készítésben már némi jártassággal bírnak. Ajánljuk az új intézményt a Rimaszombat környékén levő községek előjáróságának figyelmébe azzal, hogy az agyagipar tanműhely üdvös czéljára a lakosságot figyelmeztessék.

Tanulmányi kirándulás. A helybeli egy. prot. főgimnázium tanári kara a husvéttra tervezett dalmáciai kirándulását az ifjuságnak alkalmasint pünkösdre halasztja el, mert husvét táján az idő még e déli tájakon is viharos: a délvidék réme: a bőra gyakran annyira felkóborosolja a tengert, hogy rajta a hajózás életveszélyes jár. De a kisebbszűrű hullámzás sem kellemes, kivált a mi szárazföldi ifjuságunkra. Május végén a tenger rendesen csendes, a levegő is tisztább, a partok, a szigetek pompás tavaszi diszruhát öltenek; melylyel szemben a Karszt égig nyúló mészsíklái sajátos és változatos színükkel megkapó látványt nyújtanak! Vajha mentül többen vehetnének részt e tanulmányi kirándulásban a szegényebb sorsú, jó tanulók közül is!

Thea-estély. A helybeli izraelita ifjuság f. hó 9-én kitünően sikerült thea-estélyt rendezett, melyen nem volt ugyan nagyszámu közönség, de olyan jó kedv uralkodott, hogy igazán sajnálhatják azok, a kik nem vettek részt a mulatságon, mely reggel 5 óra után ért véget, a mikor a szép hölgykoszoru a legkedvesebb emlékekkel hagyta el a Rózsa nagytermét. A jelen voltak közül a következőket jegyeztük fel: *Blau* Vilmosné, dr. *Bleyer* Leoné, *Braun* Zs.-né, *Braun* Gyulané, *Brieger* Ferenczné, *Bodor* Arminné, dr. *Cziner* Miksáné, *Czimet* Jozefine, *Enyedi* Miksáné, *Galanti* Mórné, *Gömöri* Edéné, *Glücksthal* Mórné, *Gömöri* Miksáné, *Grosinger* Miksáné, *Haas* Salamonné, *Heksch* Bertalané, *Hozelitz* Salamonné, *Jellinek* Bertalané, dr. *Kármán* Aladárné, dr. *Krausz* Gyulané, *Keleti* Jenőné (S.-A.-Ujhely), *Kroo* Jenőné, *Kohn* Adolfné, *László* Albertné, *Lévay* Izsóné, *Neumann* An-

talné, *Schweitzer* Rezsőné, *Szántó* Sándorné (Ráhó), *Weisz* S.-né urnöket, továbbá: *Bródy* Jolán, *Czimet* V. Falvi Erzsike (Rozsnyó), *Havas* Margit, *Havas* Ilona (Rozsnyó), *Haas* Berta, *Hoselitz* Etelka, *Kohn* Janka, *Kohn* Jolán (Rozsnyó), *Szántó* Katicza (Pápa), *Salez*er G. és *Schlésinger* Rózsa urhölgyeket.

Városi tisztújítás Rozsnyón. A roznnyói város tisztújítás február hó 14-én lesz.

Közgyűlés. A rimaszombati polgári olvasókör f. hó 16-án d. u. 3 órakor tartja évi közgyűlését, melyre ez uton is meghívja a tagokat s az érdeklődőket az elnökség.

Ifjusági hangverseny. A főgimnázium ifjuságának f. hó 15-én, azaz szombaton megtartandó hangversenye iránt máris akkora az érdeklődés, hogy a szegény főrendező szívesen venné, ha 200 első sor széket állíthatna be a Rózsa nagytermébe s ha azok is mind 1-ső számuak lehetnének! Mert az első sor már mind le van foglalva és még nagyon sokan pályáznak reá városunknak műértő és művelt közönségéből. Arra kérjük tehát őket, menjenek el a hátsóbb padokba is! Ne a helyet, hanem a nemes, jótékony célt tekinték! S aztán a zenét és a dalt, de sőt a felolvasásokat is nemanynira látni, mint hallani kell! S az a változatos program, meg a szereplők is már előre is azt jelentik, hogy ott mindenki jól fog mulatni azért a pénzért, melynek jó része szegénysorsu tanulók tanulmányi kirándulását mozditja elő.

Uránia színház Rimaszombaton. Élénk érdeklődéssel tekintettük az Uránia magyar tudományos színház bemutatkozása elé, s már most elmondhatjuk, hogy várakozásunk teljes mértékben kielégítést nyert. Az a zsufolt ház, mely kedden az első este *Spangolország*ot végignézte, két óra hosszát a legkellemesebben szórakozott, s igen sok élvezetben és tanulságban volt része a szépszámu közönségnek. Maga a szöveg élvezetes, a felolvasó jól adja elő. s a különben száraznak tetsző témát *Pekár* Gyula az ő kiváló írói talentumával felette kedvessé és élvezetessé tudja tenni. A vetített képek tiszták, szépek. Egymásután vonultak el szemünk előtt: *Castilia*, *Burgor*, az *Escorial*, *Madrid*, *Toledo*, *Sevilla*, *Cordoda*, *Granada*, *Gibraltár* az ő nevezetességeikkel. Különösen megkapók a világ 8-ik csodájának az *Escorial*nak a képei. Az első felvonás után négy spanyol-tánczot mutattak be mozgó fényképekben. Ezek: a machega, az aragoniai Jota, a toreroy Malagnéna és a sevillai kalaptáncz. Végül a bikaviadalt ábrázoló színes vetített képek sorozata után mozgó fényképekben is bemutattak egy teljesen befejezett bikaviadalt. 10 percig tart ez s tisztán látható, amint a porondra bevonulnak a picadorok, a banderillérok, a matadorok és közepen az espada. Aztán jön a bika, melyet a pikadorok, matadorok és banderillérok, vaditanok s megjelenik az espada s kezdetét veszi az izgató halálos játék, melynek folyamán a bika megkapja a kegyelemföfést. Gyönyörű látványosság; a ki nem nézte meg, sokat mulasztott. — Ma *Velenczét* mutatják be, holnap csütörtökön utolsó előadás *Monte Carlo* és a *Riviera*. (Irta: *Salamon* Ödön), mindkettő gyönyörű látványosság. Utóbbian különösen igen érdekesek a ruletté játékról felvett új mozgófényképek s a nizzai virágcsaták és virág-kocsikozók mozgófényképek. A igazgató ez előadás után azzal is kedveskedni fog a közönségnek, hogy az Uránia legjobb és legszebb darabjából a „Táncz”-ból részleteket fog bemutatni. *Blaha* Lujza, *Hegyi* Aranka, *Fedák* Sári, *Küry* Klára, *Márkus* Emilia, tánczában, a palotában, körmagyarban lesz alkalmunk gyönyörködni. Ezt természetesen csak úgy mutatják be, ha az előadás iránt megfelelő érdeklődés mutatkozik. Ami egyébként azt hisszük kétségtelen is, mert az első estével mindenki nagyon meg volt elégedve.

Közérdekű gyűlés. A helybeli pénzügyi bizottság vezető férfai alakult s a közérdeket szolgáló bizottság folyó hó 6-án tartotta élénk érdeklődés mellett gyűlését *Molnár* József ügyvéd elnöke mellett. A gyűlés örömmel vette tudomásul, miszerint a sajóvölgyi villanyerőátviteli részvénytársaság 25%-al olcsóbban hajlandó a villanyosságot városunkba bevezetni s mi is: semmi befektetés nélkül, mint az ezéla alakuló részvénytársaság Határozatában ment az intézkedések e téren keresztülvitele. Ugyazint hasonló lelkesedést keltett azon hír is miszerint városunkban egy conservgyár a közeli megalakulás stádiumában van s a gyár alakulásával megbízott igazgató e téren már meg is tette a szükséges előkészületeket. — Szóba került a *Zsuffa*-féle zománccgyár ügye is, de miután oly magas biztosítékot kér a tervező s így ez alakuló gyárat csupán jóakaratu támogatásról biztosította.

A rimaszombati nagytőzsdét, mint biztos forrásból hallottuk, *Dickmann* László kapta meg, ki ezt a *Samarjay*-féle fötéri sarok épületben, az erre nagyon is alkalmas helységben helyezte el.

Fürdő Nagyrőczen. Az életre való nagyrőcsei közönség fürdő részvénytársaság létrehozásán fáradozik, még pedig biztató előjelek közt. A részvénytársaság, melynek fő mozgó erői Nagyrőcze legjobb nevű vezérférfiai, 50 évre alakul 50,000 korona alaptőkével. Egy részvény ára 100 korona, melynek előjegyzési határideje február 10-én járt le.

Takarékpénztári közgyűlés. Legrégibb pénzügyi intézetünk, a helybeli takarékpénztár évi rendes közgyűlését saját helyiségében f. évi február hó 25-ikén, a gömörmegeyi nép- és iparbank pedig a „Három Rózsa” 26-án tartja meg.

Az országos magyar bányászati és kohászati egyesület borsod-gömöri szakosztálya január hó 26-án rendkívüli közgyűlést tartott Roznnyón. A napirenden csak egy tárgy volt: a salgótarjáni osztály átirata a selmezbányai m. kir. bányászati akadémia vaskohászati tanszékének betöltése tárgyában. A közgyűlés kimondta, hogy az országos bányászati és kohászati egyesület illetékes az ez ügyben való kérvényezésre. A közgyűlést társas vacsora követte.

Mátyás az igazságos király szobra. Husz év előtt Kolozsvár mozgalmat indított meg, hogy Magyarország nagy királyának, Mátyásnak az igazságosnak szülővárosában méltó szobor állíttassék. — A szobor költségeit a nemzettől kérték s a biztató reményre elkészült a szobor, mely ma az ércöntődében készen már csak a felállításra vár. — Egyelőre ennek útjában áll az a sajnálatos körülmény, hogy a szükséges költségre még mintegy 60,000 korona hiányzik. — Kolozsvár közönsége a lehető megtette, de kimerült s így kénytelen a ma-

gyar haza ama fiaihoz fordulni kérés szavával, kik a nagy király emléke iránt való kegyeletből e ezéla áldozni készek és képesek. A hazafias adományok vagy közvetlenül vagy pedig bármelyik fővárosi vagy vidéki hírlap szives közvetítésével a Mátyás szobor bizottsághoz Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármester kezeihez, Kolozsvár czim alatt küldendők be.

Két nyilatkozat. E napokban két nyilatkozat érkezett szerkesztőségünkhez. Az egyiket *Paál* Gyula, a másikat a „Ne bántsd a magyart” előadó műkedvelők nevében *Paál* Lajos és társai küldték be. *Paál* Gyula több ivre terjedő nyilatkozatában elmondja, hogy a folyó évi január hó 18-án megtartott műkedvelői előadást követő elszámolási zavarok mélyen elkeserítették, holott ő ártatlan. Nyilatkozatát részint nagy terjedelménél fogva, részint azon oknál fogva nem közölhetjük, mert *Paál* Gyula urnak ártatlanságát úgy mi, mint a t. közönség ugyis elismeri, ha nem is nyilatkozik. *Paál* Gyula ur tévedésben van, ha azt hiszi, hogy bárki is „le akarja lépni homlokáról a babért”, mert úgy mi, mint minden józanul gondolkodó ember a darab sikerét az elszámolás zavaraitól külön választja és a zavarokért az elszámolót teszi felelőssé. *Paál* Gyula urnak mély elkeseredése érthető, de rosszul esik nekünk, ha lapunkat „*Quod licet Jovi*.” című czikkében ok nélkül igazságtalansággal és méltánytalansággal vádolja, ez a dolog azonban az ő sajnálkozásával s bocsánatkérésével el van intézve. — *Paál* Lajos és társainak nyilatkozatát pedig azon oknál fogva nem közöljük, mert *Pásztor* Pál lapunknak 6-ik számában közölt nyilatkozatával magát még nem tisztázta, csak kilátásba helyezte, hogy magát jogerős itélettel fogja a közönség előtt igazolni. Addig tehát, míg itéletet fel mutatni nem tud, az odium egész sulya reája nehezedik. A polgári kör elnökéhez intézett kérelemhez a nyilvánosságnak meg semmi köze nincsen. A nyilatkozatok a kiadóhivatalban visszavehetők.

Követésre méltó nemes példa. *Eszterházy* Miguel gróf, a ma is daliás öreg katona, a ki 1848 előtt a hadseregben már főtiszt volt, a szabadságharcot pedig mint huszár százados küzdötte végig, élethossziglan felajánlotta honvéd nyugdíja felét, a 48-as emlékeket kegyelettel gyűjtő kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeumnak. — Ugyanezt tette *Simig* Rezső honv. tüzérhadnagy *Kalocsáról*, kit a muzeum hazafias irányu működése fellelkesített. — *Eszterházy* Miguel gróf most lapunk útján is kéri egykori bajtársait példája követésére és arra, hogy alapítványokkal és hagyományokkal tegyék lehetővé azt, hogy anyagilag is erős vára legyen a muzeum a nagy idők emlékeinek, mert az öreg katonák halandók, de az eszmének örökké élni kell és kell, hogy legyen egy erős intézmény, a mely az öreg katonák halált megvető törekvései emlékeit fenntartja. — A hazafias eszmékért lelkesedni tudó tanuló-ifjuságot emlékezteti márczius 15-ke megünneplésére. Arra is kéri őket, hogy kövessék amaz elveket, a miket minden középiskola önképző-körének a m. é. szeptember havában külön-külön megirt *Végh* Bertalan, a ma 90-ik évét betöltött öreg ezredes.

A csetneki háborúság. Arról a sajnós esetről, melyet *Lang* Károly pénzügyi szemlést improvizált Csetneken, a következőket írjaka „*R. H.*”-nak. A szemlést bármily brutális módon lépett fel, emberi szempontból némiképp menthető. Az eset előzményei visszanyulnak a multba. Egy ilyen béli éjjelen *Lang* már összeverekedett néhány földmivel, a kikre kardot rántva, egyet közülök meg is sebzett. Akkor azonban a dolog magától elsimult, de a csetneki fiatal földművesek nem jó szemmel nézték a szemlést s csak alkalomra vártak, hogy bosszujokat kitölthessék. Ez az alkalom bekövetkezett az ominoszu minapi bálón. Az oldalfegyver nélkül megjelent szemlést jóakarói figyelmeztették, mennyire ellene van itt a hangulat — jó lesz ha távozik, *Lang* el is ment, alig ért azonban a róm. kath. paplak elé, a hajnali homályban valaki egy tégladarabtal főbe vágta, úgy, hogy a vér nyomban elborította. A megvadult ember e sérelemre végkép kijött a sodrából, hazafutott s fegyverbe parancsolta a pihenő pénzügyöröket. Ezeknek élén ment bosszut állani. A fátum elibéjük hozott egy *Nagy* nevű vasuti munkást, a kit maga a szemlést felpofozott. A bálterem ajtaját elalva, felszóltották a bentlévőket: adják ki a szemlést bántalmazóját, persze siker nélkül, mert a közönség a verekedésről alig tudott valamit. E közben *Gallo* Márton nevű fiatalember távozni akart, *Kubin* nyi főigvázó rögtön főbevágta kardjával s a verébortott embert aztán egyesült erővel összevagdalták a megvadult pénzügyörök. — Az eset hírére *Szentmarjai* János biztos rögtön kiszállott a színhelyére s a tetteseket vizsgálati fogságba helyezte s egyébként is legnagyobb erélylyel látott a vizsgálathoz. Az eset annál sajnálatra méltóbb, mert köztudomásu, hogy a roznnyói pénzügyi biztosság mennyit követ el a pénzügyi szemlést nézőjének emelésére s mostani vezetője kiváltképp olyan ember, a ki ilyen dolgok fölött nem hajlandó sablonosan itélni.

Nyilvános nyugtázás. Siket-némák és vakok jolsvai intézete igazgatóságához Gömörvármegyéből a mai napig a következő adományok folytak be: *Pelsüzi* Hámos László főispán 200 kor., Gömörvármegye pénztára 100 kor., *Hizsnay* Heinzelman Alfréd 100 kor., *Latinák* Rudolf 100 kor., *Takarékpénztár* Jolsván 100 kor., *Bazilidesz* Gusztáv gyűjtése 61 kor., *Pickler* Károly gyűjtése 58 kor., *Dobsina* város 50 kor., *Schmidt* Bernát 21 kor., *Rimaszombat* város 20 kor., *Takarékpénztár* Rimaszombat 20 kor., *Ratkó-Bisztró* község gyűjtése 18 kor. 8 fillér, *Bazilidesz* Gusztáv újabb gyűjtése 17 kor., *Szirk* község gyűjtése 15 kor. 2 fillér, *Kokova* község gyűjtése 10 kor. 20 fillér, *Varga* József 10 kor., *Takarékpénztár* Putnok 10 kor., *Gömöri* faipar részvénytársaság 10 kor., dr. *Tóthy* János 7 kor., *Knöpfler* Károly 5 kor., *Jánosi* község 5 kor., *Likér* község 3 kor. 29 fillér, *Dobsinai* kohóberlet 3 kor., *Fillér* község 2 kor. 90 fillér, *Ploszkó* község 2 kor. 40 fillér, *Faymann* László 2 kor., *Magnezit*-gyár Jolsva 2 kor., *Institörisz* Endre 2 kor., *Feled* község 1 kor., *Serke* község 1 kor. Fogadják a nemesszívü adakozók az intézet felügyelőbizottságának ez uton is kifejezett halás köszönetét.

Számadás. F. hó 9-én a helybeli általános iparos ifjuság által a róm. kath. olvasó-egylet helyiségében és házalapja javára adott táncmulatság bevételé volt 103 korona, kiadása 39 korona, tiszta maradvány tehát 64 korona, melyben a felülfizetések is benne foglaltatnak. — Azon urak kik felülfizettek, fogadják őszinte köszönetünket. A rendezőség.

Meghívás

a rimaszombati takarékpénztár

1902. február hó 25-én

délelőtt 9 órakor saját helyiségében megtartandó

XL. évi

rendes közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Igazgatósági jelentés az 1901. év üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a számadás és mérleg megvizsgálása felől.
3. Osztalék meghatározása.
4. Az igazgatóságól sorrend szerint kilépő tagok helyeinek betöltése.
5. A felügyelő-bizottság és napibiztosok megválasztása.

Rimaszombat, 1902. február hó 8-án.

Az igazgatóság.

Kiadó üzlethelyiség és lakások.

Rimaszombatban, a Deák Ferencz-utca 8-ik szám alatti házban levő üzlethelyiség bolti állványokkal **1902. év április hó 1-től** bérebe kiadó, esetleg a bolti állványok örök áron is eladók; továbbá: a Ferenczy-utca 6. szám alatti házban a kir. közjegyzői hivatal tőzomszédságában **f. évi május hó 1-től** több lakás bérebe kiadó. Bérelni szándékozók felvilágosítást **Benyó Béla** tulajdonosnál nyerhetnek.

Együttal tisztelettel értesitem az igen tisztelt közönséget miszerint Deák Ferencz-utca emeleti lakásomon saját termésem és kiváló jó minőségű valódi **almágyi bor** úgy **pecsételt üvegekben**, mint **hordó számra**, literenként **40 krajczárért** kapható.

A ki tiszta, valódi, egészséges jó bort akar élvezni, forduljon hozzám teljes bizalommal.

Kiváló tisztelettel

13—*

Benyó Béla, szőlőbirtokos.

Meghívás.

A „**nagyroczei népbank**“ részvénytársaság t. részvényesei Nagyroczen, az intézet saját házában **folyó 1902. évi márczius hó 9-én** délután 2 órakor tartandó

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Közgyűlés tárgyai:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
3. Mérleg és számadás jóváhagyása.
4. Tiszta jövedelem felosztása.
5. Felügyelő-bizottság választása.
6. Netáni indítványok.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az eredeti vagyonmérleg, a közgyűlés elé terjesztendő jelentések és javaslatok a keresk. törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet helyiségében délelőtt 9—12 óráig megtekinthetők.

Eladó.

Rimaszombatban, az **Andrássy-ut 3. sz.** alatt 258 □ öl területű, 18 öl front széles belsőépítési célra szabad kézből eladó.

A **Deák Ferencz-utca 12. szám** alatti bolthelyiség három lakszobával, két pincével, kerttel bérebe kiadó. — Mindkettőre felvilágosítást ad Rimaszombatban

Institóriusz Endre, ügyvéd.

2—3

Versenyárgyalási hirdetmény.

Mely szerint vagyonbukott **Braun Lipót** losonezi lakos bútorkereskedő esődtömegéhez tartozó, a esődlettárban 1—207. tétel alatt összeirt bútorkor zárt ajánlati verseny útján fognak a következő feltételek mellett értékesíteni:

1. A bútorkor kikiáltási ára 6800 korona, melyen alul azok eladatni nem fognak.
2. Csak oly ajánlattevők ajánlatai fognak tekintetbe vétetni, kik az árú-raktár átvételének napjától egészen 1902. augusztus hó 1-ig a esődtömeget terhelő üzleti-lak s raktár-helyiségek után évnegyedenként fizetendő 580 korona lakbér fizetésére is kötelezettséget vállalnak.
3. Ajánlattevők a kikiáltási ár 10 % -nál vagyis 680 koronával ellátott ajánlataikat a esődválasztmány elnökénél **Rachler Ferencz** losonezi ügyvédnél február hó 20-ig adhatják be.
4. Az árú-raktár **dr. Schneller Ignác** ügyvéd losonezi lakos tömeggondnoknál való jelentkezés mellett az irodai órák alatt bármikor megtekinthetők.
5. A esődválasztmány a beérkezett ajánlatok felett **február hó 20-án** délután 4 órakor megtartandó ülésben fog dönteni.
6. Az elfogadott ajánlat benyújtója köteles lesz a vételárat február hó 20-tól számítva 24 óra alatt készpénzben a tömeggondnok kezébe lefizetni.

Losonez, 1902. február hó 3-án tartott esődválasztmányi ülésről.

Dr. Schneller Ignác ügyvéd,
mint **Braun Lipót** esődtömeggondnoka.

Leány,

aki a számadásban tökéletes, nagyobb üzletben **pénztárnoki állást kaphat**, — ugyanott **egy tanuló** is felfogadtatik. — Ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbbít.

Kiadó lakás.

A **Kossuth- és Szentpétery-utcák** sarkán lévő ház emeletén 6 szoba, 2 konyha, kamra, fatartóból álló lakás **f. év május 1-től** bérebeadó. Értekezhetni a tulajdonos **Samarjay Jánossal**.

1—*

Bérbeadó vadászterület.

1665. sz. — Közzé tétetik, miként Pálfa község közbirtokosainak tulajdonát képező vadászati joga hat egymásután következő évre 1902. év január hó 1-től számítolag Pálfa község bírói házában nyilvános árverésen **1902. évi február hó 26-án** délelőtti 9 órakor bérebe fog adatni.

A bérletre vonatkozó feltételek úgy Pálfa község bírájánál, mint a jánosii körjegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Pálfa, 1902. január hó 31-én.

Szöke István, községi bíró.

Meghívás.

A Nyustyai Takarékpénztár

részvénytársaság

XVI. évi rendes közgyűlése

1902. évi február hó 16-án d. u. 3 órakor az iskola tantermében fog megtartatni, melyre a t. cz. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1901. évi üzletéről.
2. Mérleg jóváhagyása, felmentvény megadása és a nyereséget felosztása iránti határozat hozatal.
3. Tisztviselő-nyugdíj alapszabályainak 13. §-a módosítása.
4. Indítványok.

Kelt Nyustyan, 1902. január hó 28-án.

Az igazgatóság.

Az eredeti mérleg és a jelentések az üzlet-helyiségben bármikor megtekinthetők.

3—3

Hirdetmény.

71. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az egri kir. járásbíró 1897. évi 5882. számú végzése következtében **Altörjaj Sándor** egri ügyvéd által képviselt **Epstein Dávid** javára **Bedekovics Géza** ellen 500 korona s járuléka erejéig 1897. évi június hó 11. én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1764 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, lovak, kocsik és cséplőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1901. V. 3/6. sz. végzése folytán 500 korona tőkekövetelés, ennek felszámítandó és eddig összesen 117 korona 15 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Rimaszombatban alperes lakásán leendő eszközzésére **1902. évi február hó 15-ik** napjának délelőtti 10 órája határidőül kütöztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Rimaszombat, 1902. évi január hó 31-én.

Gasko, kir. bir. végrehajtó.

Olcso árak!

REISZ M.

Pontos kiszolgálat!

női és férfi divatáru raktára Rimaszombat, Deák Ferencz-utca.

Mindennemű uri divatcikk, férfi és női kalapok. A **karlsbadi férfi-, női és gyermek-czipők** és **Plohler és Habig-féle kalapok egyedüli főraktára.**

Férfi kabátok, Hawelock, gummi köpönyegek, fiu- és gyermek öltönyök, női kabátok, felöltők, gallérok, leányka kabátok óriási választékban.

Ing-bluz, derék-öv, pipere-czikkek, parfüm, Jäger-íngék és harisnyák, nyakkendők, zsebkendő, esernyő és napernyők, utazó bőröndök.

Egyedüli raktár Hamerli-féle pécsi honi gyártmányu keztükben.

Íngék és mindennemű fehérneműek mérték után is készíttetnek, norinbergi galanteria áruk, sport czikkek, kerékpársapkák, vadász-kabátok stb.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Elvem: hazai gyártmányu csekély haszonnal eladása

Uj! Különös figyelemre méltó! Uj!

Mindennemű czipőbe az általam képviselt **Dr. Höges-féle**, az egész világon szabadalmazott

Asbest-talpbetétek

azonnal elhelyeztetnek

Meghívás.

A Gömörmezei Nép- és Iparbank

XXXI. évi

rendes közgyűlését

1902. évi február hó 26-án

délelőtt 9 órakor tartja a „Három Rózsa“ vendéglő nagytermében, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Mérleg jóváhagyása s ennek folytán az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Osztalék megállapítása.
4. A megüresedő igazgatósági tagsági helyek betöltése.
5. A felügyelő-bizottság és napibiztosok választása.
6. Esetleges indítványok.

Rimaszombat, 1902. február hó 10-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet. A felügyelő-bizottság által megvizsgált vagyon-mérleg, nyereség- és veszteség-számla a hivatalos órák alatt az intézet helyiségében megtekinthetők.

Meghívás.

A „Jolsvai Takarékpénztár“

részvénytársaság

1902. február hó 26-án d. u. 2 órakor saját helyiségében tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök választása.
2. Az intézet állásáról és a lefolyt évi eseményekről teendő vezérigazgatói jelentés.
3. A felügyelő bizottságának a lefolyt évi üzlet-számadás és mérleg megvizsgálásáról szóló jelentése.
4. Az osztalék megállapítása.
5. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadás iránti határozathozatal.
6. Az elhunyt felügyelő-bizottsági tag helyére az 1902. évre egy felügyelő bizottsági tag választása.
7. A tartaléktőke 60.000 koronát már meghaladván, az alapszabályok 8. §-a értelmében intézkedés a tartaléktőke további szaporítása iránt.
8. Netáni indítványok.

Jolsván, 1902. év január hó 25.

Hoffmann Miksa, vezérigazgató.

3—3

Hirdetmény.

1097. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíró 1901. évi Sp. I. 142/3. számú végzése következtében **Dr. Institóriusz Endre** ügyvéd által képviselt **nyustyai takarékpénztár** javára, **Sucha Pál** és **Hulyuk János** ellen 270 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m. ökrök, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1901-ik évi V. 811/2. számú végzése folytán 270 korona tőkekövetelés, ennek 1900. évi június hó 8. napjától járó 8% kamatai, és eddig összesen 94 korona 36 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Fűrészben, a bíró házában leendő eszközzésére **1902. évi február hó 26-ik** napjának délutáni 2 órája határidőül kütöztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszombat, 1902. évi február hó 4. napján.

Gasko, kir. bir. végrehajtó.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium által jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánítás: Ö esász. és kir. fensége Szalvator Lipót főhercegtől, Magyarország volt miniszterelnökétől, a közigazgatási bíróság elnökétől: Wekerle Sándor ö exzellenzajától, nagym. Ch... ek Olga grófnő udvarhölgytől stb. stb.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem borkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járás annak, ki czipőjét dr. Högyes-féle, egész világon szabadalmazott Asbest-talpbéllel látja el.

Kettős vastagságú 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr. Az Asbest-talpbélés kitinőségét legjobban bizonyítja, hogy a **os. és kir. közhadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.** Szétküldés eskis utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladónak megfelelő árkedvezmény. Az Asbest-gyár betéti társaság képviselője és elárusító raktára: **Reisz M. divatáruraktára Rimaszombat**

24—26